

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Патока Альбіна Олегівна

ПІБ здобувача

КУРСОВА РОБОТА

Фінансова стійкість підприємства та чинники її забезпечення в умовах війни

тема

Навчальна
дисципліна

Фінансово-економічна безпека організації

назва навчальної дисципліни

Ступінь освіти

Фаховий молодший бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

Спеціальність

**072 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок**

код і найменування спеціальності

Освітньо-професійна
програма

Фінанси і кредит

назва освітньо-професійної програми

Академічна група

Ф-24

назва академічної групи

Харків, 2026 рік

Керівник:

Постольна Наталія Олександрівна, викладач
циклової комісії економіки, управління та
адміністрування, спеціаліст вищої категорії

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

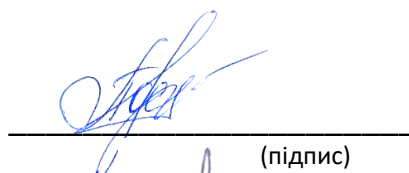
підпис здобувача

Патока Альбіна

ПІБ здобувача

Підсумкова оцінка: 75 (балів)

Члени комісії з захисту:

(підпис)

Н. О. Постольна

(підпис)

О.М. Тимошенко

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Патока Альбіна Олегівна

ПІБ здобувача

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Навчальна
дисципліна

Фінансово-економічна безпека організації

Тема роботи

Фінансова стійкість підприємства та чинники її
забезпечення в умовах війни

тема курсової роботи

Термін подання
завершеної роботи

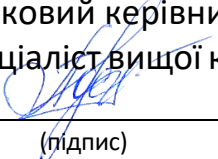
26.04.2026 р.

Графік виконання роботи

Виконання роботи за розділами	Термін виконання
Вибір та затвердження теми	02.02 – 08.02.2026
Добір та аналіз літератури за обраною темою	09.02 – 15.02.2026
Складання плану курсової роботи	16.02 – 22.02.2026
Написання вступу та I розділу	23.02 – 15.03.2026
Написання розрахункової частини (II розділ) курсової роботи	16.03 – 05.04.2026
Написання висновків та пропозицій, оформлення курсової роботи	06.04 – 19.04.2026
Подання курсової роботи керівнику для рецензування (для рекомендації до захисту)	20.04 – 26.04.2026
Захист курсової роботи	04.05 – 09.05.2026

Завдання видав

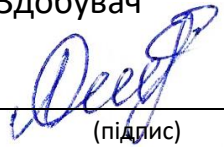
Науковий керівник,
спеціаліст вищої категорії

Наталія ПОСТОЛЬНА
(підпис)

«02» лютого 2026 р.

Завдання отримав

Здобувач

Альбіна ПАТОКА
(підпис) ПІБ здобувача

«02» лютого 2026 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1. Сутність та економічний зміст фінансової стійкості підприємства.....	7
1.2. Фактори формування фінансової стійкості підприємства та методичні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства.....	9
1.3. Особливості забезпечення фінансової стійкості в умовах кризових явищ та воєнного стану.....	15
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ АТ КБ ПРИВАТБАНК» ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	19
2.1. Організаційно-економічна характеристика АТ КБ «ПриватБанк»	19
2.2. Аналіз фінансових результатів діяльності банку та оцінка його фінансової стійкості	24
2.3. Вплив воєнних факторів на фінансовий стан підприємства та стратегічні підходи до підвищення фінансової стійкості в умовах невизначеності.....	26
ВИСНОВКИ.....	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	35

ВСТУП

Повномасштабна війна в Україні суттєво вплинула на діяльність підприємств усіх сфер економіки. Руйнування інфраструктури, порушення логістичних зв'язків, скорочення попиту, інфляційні процеси та нестабільність фінансового ринку створили складні умови для забезпечення стабільного функціонування суб'єктів господарювання. У таких умовах особливо актуальним є питання фінансової стійкості підприємств, адже саме вона визначає їх здатність виживати, адаптуватися та продовжувати розвиток.

Фінансова стійкість є однією з ключових характеристик фінансового стану підприємства. Вона відображає здатність організації своєчасно виконувати свої зобов'язання, підтримувати платоспроможність та фінансову незалежність навіть за умов кризових явищ. Для банківських установ фінансова стійкість має стратегічне значення, оскільки вони забезпечують стабільність фінансової системи держави.

Метою курсової роботи є дослідження сутності фінансової стійкості підприємства, визначення чинників її забезпечення та обґрунтування напрямів підвищення фінансової стійкості в умовах війни на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- розкрити економічну сутність фінансової стійкості підприємства;
- визначити види фінансової стійкості та методи її оцінювання; дослідити чинники впливу на фінансову стійкість підприємств в умовах війни;
- провести аналіз фінансової стійкості ПриватБанку за 2021–2024 роки;
- обґрунтувати пропозиції щодо підвищення фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану.

Предметом дослідження є фінансова стійкість підприємства та чинники її забезпечення в умовах війни.

Інформаційною базою роботи є наукові праці українських і зарубіжних авторів, аналітичні матеріали НБУ, фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк», а також статистичні дані за 2021–2024 роки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність та економічний зміст фінансової стійкості підприємства

Фінансова стійкість підприємства є ключовою та комплексною економічною категорією, яка відображає спроможність компанії забезпечувати стабільність своєї діяльності в довгостроковій перспективі. Вона дозволяє зберігати баланс між джерелами фінансових ресурсів і напрямками їх використання, а також протистояти зовнішнім і внутрішнім дестабілізуючим факторам. В умовах сучасної економіки, де панують невизначеність, висока конкуренція та ризики, фінансова стійкість стає важливим чинником для виживання та розвитку підприємства.

Сутність фінансової стійкості полягає в досягненні такого стану фінансових ресурсів, їх структури і динаміки, за якого підприємство може безперебійно здійснювати свою операційну, інвестиційну та фінансову діяльність. Це також передбачає своєчасне виконання зобов'язань перед кредиторами, державою, працівниками та іншими контрагентами, забезпечуючи належний рівень прибутковості. Фінансова стійкість демонструє рівень фінансової незалежності компанії та її здатність фінансувати активи власним капіталом, зберігаючи оптимальне співвідношення між власними і позиковими коштами.

Економічна сутність фінансової стійкості розкрита через показники структури капіталу, ліквідності, платоспроможності, ділової активності та ефективності використання ресурсів. Важливими є також показники автономії, фінансового важеля, маневреності капіталу та забезпеченості запасів джерелами фінансування. Такі індикатори дозволяють оцінювати здатність підприємства підтримувати оптимальну структуру активів і зобов'язань, уникати надмірної залежності від зовнішніх джерел фінансування та підтримувати фінансову рівновагу.

Хоча фінансова стійкість пов'язана з категоріями ліквідності та платоспроможності, вона не є ідентичною їм. Ліквідність свідчить про можливість компанії швидко конвертувати активи у гроші для погашення поточних зобов'язань, платоспроможність - про здатність виконувати фінансові зобов'язання вчасно. Фінансова стійкість же охоплює ширший спектр питань, включаючи довгострокову здатність підтримувати баланс між доходами і витратами, активами і зобов'язаннями.

Динаміка фінансової стійкості залежить від безлічі факторів. Внутрішні фактори включають управління фінансовими ресурсами, структуру капіталу, рівень витрат і політику розподілу прибутку. Зовнішні фактори охоплюють макроекономічні умови, інфляцію, податкову політику, стан ринків капіталу і політичну ситуацію. В Україні також важливими є воєнні ризики та валютні коливання.

Класифікація фінансової стійкості можлива за ознаками на абсолютну, нормальну, нестійку і кризову залежно від забезпеченості запасів і витрат джерелами фінансування. Абсолютна стійкість передбачає повне покриття запасів власними оборотними коштами. Нормальна стійкість базується на використанні як власних, так і довгострокових позикових ресурсів. Нестійка ситуація вимагає залучення короткострокових кредитів для поточної діяльності, тоді як кризовий стан призводить до втрати платоспроможності і загрози банкрутства.

Оптимальна структура капіталу відіграє визначну роль у забезпеченні стійкості. Надмірне використання позикових коштів підвищує ризики неплатоспроможності і залежності від кредиторів. Натомість надміру високий відсоток власного капіталу може свідчити про неефективне використання ресурсів.

Фінансова стійкість підприємства є багатогранною економічною категорією,

яка охоплює не лише оцінку його поточного фінансового стану, але й здатність до стабільного функціонування та поступового розвитку в умовах динамічних змін економічного середовища. Вона формується під впливом комплексу різноманітних чинників, що робить її обов'язковим об'єктом регулярного аналізу та активного управління. Саме фінансова стійкість виступає основою для забезпечення ефективності господарської діяльності, посилення конкурентоспроможності підприємства та досягнення його довгострокових стратегічних цілей.

1.2. Фактори формування фінансової стійкості підприємства та методичні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства

У сучасних умовах розвитку економіки фінансовий стан підприємства формується під впливом значної кількості внутрішніх і зовнішніх чинників, дія яких характеризується високим рівнем динамічності, невизначеності та складністю прогнозування. Посилення глобалізаційних процесів, нестабільність фінансових ринків, кризові явища в економіці, інфляційні процеси, політична нестабільність та воєнні дії суттєво впливають на результати господарської діяльності суб'єктів підприємництва. За таких умов особливого значення набуває проблема забезпечення фінансової стійкості підприємства як ключової передумови його стабільного функціонування, розвитку та підтримання конкурентних позицій на ринку. Негативний вплив зовнішнього середовища може призводити до зниження рівня платоспроможності, ліквідності та прибутковості підприємства, а також створювати загрозу втрати фінансової незалежності. Саме тому проведення систематичного моніторингу фінансового стану підприємства та оцінювання рівня

його фінансової стійкості є необхідною умовою ефективного управління фінансовими ресурсами та своєчасного реагування на потенційні ризики.

Питання дослідження фінансової стійкості підприємств протягом тривалого часу перебувають у центрі уваги вітчизняних і зарубіжних науковців, оскільки дана категорія є однією з найважливіших характеристик ефективності функціонування суб'єкта господарювання. Значний науковий інтерес до цієї проблематики зумовлений тим, що фінансова стійкість виступає інтегральним показником, який відображає здатність підприємства забезпечувати безперервність господарської діяльності, своєчасно виконувати фінансові зобов'язання, ефективно використовувати наявні ресурси та адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених дослідженню фінансової стійкості, у сучасній економічній літературі відсутній єдиний підхід до трактування сутності даного поняття, що зумовлює необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень у цьому напрямі.

Метою дослідження є визначення економічної сутності фінансової стійкості підприємства, аналіз основних підходів до її трактування, а також характеристика показників і методів оцінювання фінансової стійкості суб'єкта господарювання в умовах сучасної економічної нестабільності.

Офіційні статистичні дані свідчать про те, що в Україні впродовж останніх років спостерігається тенденція до скорочення кількості підприємств, що значною мірою пов'язано з кризовими процесами в економіці та негативним впливом воєнно-політичних факторів. Найбільшу кількість підприємств було зафіксовано у 2013 році, коли їх загальна чисельність становила 393 327 одиниць, тоді як найменший показник спостерігався у 2016 році — 306 269 підприємств. Загалом протягом останніх семи років кількість суб'єктів господарювання скоротилася на 10,7 %, що свідчить про складність економічних умов функціонування бізнесу в

державі. Особливо відчутним стало скорочення кількості великих підприємств: якщо у 2010 році їх налічувалося 586, то у 2017 році — лише 399. Основними причинами таких негативних тенденцій стали проведення антитерористичної операції, тимчасова окупація частини територій східних регіонів України, де була зосереджена значна кількість великих промислових підприємств, а також загальноекономічна криза, яка посилилася під впливом воєнних дій.

Негативна динаміка також характерна для середніх підприємств. Станом на кінець 2017 року в Україні було зареєстровано близько 15 тисяч середніх підприємств, що на 28,8 % менше порівняно з 2010 роком. Водночас кількість малих підприємств у 2017 році дещо зросла, однак навіть за умови збільшення на 31,7 тисячі одиниць цей показник залишився на 9,6 % нижчим порівняно з рівнем 2010 року. Такі тенденції свідчать про складність ведення підприємницької діяльності в умовах економічної нестабільності та високого рівня ризику. У подібних умовах саме фінансова стійкість стає визначальним фактором виживання підприємств, оскільки вона забезпечує можливість суб'єкта господарювання підтримувати стабільність діяльності, своєчасно виконувати фінансові зобов'язання та забезпечувати ефективне використання ресурсного потенціалу.

У науковій літературі поняття фінансової стійкості трактується по-різному, що свідчить про багатогранність і складність цієї економічної категорії. У Великому економічному словнику фінансова стійкість визначається як стабільність фінансового стану підприємства, яка характеризується збалансованістю фінансів, достатнім рівнем ліквідності активів та наявністю необхідних резервів. О. Р. Кривицька розглядає фінансову стійкість як результат формування достатнього для розвитку підприємства обсягу прибутку, що виступає ключовою ознакою його економічної незалежності. На думку В. М. Родіонової, фінансова стійкість характеризується наявністю власних оборотних коштів, їх збереженням, а також

співвідношенням між власними та позиковими ресурсами, що визначає ступінь незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування та його можливості щодо залучення додаткових фінансових ресурсів.

Г. В. Савицька трактує фінансову стійкість як здатність підприємства стабільно функціонувати та розвиватися, підтримуючи рівновагу між активами та пасивами в умовах змін внутрішнього і зовнішнього середовища, що забезпечує його платоспроможність та інвестиційну привабливість у межах допустимого рівня ризику. Ю. С. Цал-Цалко визначає фінансову стійкість як рівень забезпеченості потреб господарської діяльності фінансовими ресурсами, а також ефективність їх розміщення та використання [15]. Науковець наголошує, що запорукою стабільного функціонування підприємства є ефективне використання фінансових ресурсів, яке проявляється у співвідношенні отриманого результату до витрат, понесених для його досягнення. Н. А. Мамонтова розглядає фінансову стійкість як такий економічний стан підприємства, за якого забезпечуються стабільна фінансова діяльність, постійне перевищення доходів над витратами, безперервність процесу виробництва та реалізації продукції, а також можливість розширення й оновлення виробництва.

Аналіз наведених підходів дозволяє зробити висновок про те, що єдиного універсального визначення фінансової стійкості в економічній науці не існує. Це пояснюється складністю та багатокомпонентністю даної категорії, яка охоплює різні аспекти фінансово-господарської діяльності підприємства. Разом із тим більшість науковців акцентують увагу на необхідності підтримання належного рівня платоспроможності, ліквідності, кредитоспроможності та фінансової незалежності підприємства. Фінансово стійким можна вважати таке підприємство, яке здатне за рахунок власних фінансових ресурсів покривати вкладення в активи,

своєчасно виконувати фінансові зобов'язання перед кредиторами та не допускати надмірного зростання дебіторської і кредиторської заборгованості.

Слід зазначити, що фінансова стійкість є не лише показником поточного фінансового стану підприємства, а й важливою стратегічною характеристикою його функціонування. Вона визначає здатність суб'єкта господарювання адаптуватися до змін економічного середовища, забезпечувати безперервність виробничого процесу, підтримувати інвестиційну привабливість та створювати передумови для довгострокового розвитку. Високий рівень фінансової стійкості сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства, зміцненню його економічної безпеки та мінімізації фінансових ризиків. За умов нестабільності ринкового середовища саме фінансова стійкість забезпечує можливість підприємства ефективно реагувати на кризові явища та зберігати стабільність господарської діяльності.

Необхідно також зазначити, що фінансова стійкість підприємства формується під впливом значної кількості факторів, які можуть як позитивно, так і негативно впливати на результати його діяльності. При цьому в економічній літературі відсутня єдина класифікація факторів впливу на фінансову стійкість, оскільки різні дослідники використовують власні підходи до їх систематизації. Найпоширенішим є поділ факторів за місцем виникнення на внутрішні та зовнішні, а також за ступенем значущості їх впливу на діяльність підприємства. До зовнішніх факторів належать економічна ситуація в державі, рівень інфляції, податкова політика, політична стабільність, стан фінансового ринку, рівень конкуренції, коливання валютного курсу, зміни законодавства та інші чинники макроекономічного середовища. Внутрішні фактори охоплюють особливості організації виробництва, структуру капіталу, ефективність управління фінансовими ресурсами, рівень

витрат, політику управління активами та пасивами, а також якість фінансового планування.

У сучасних умовах воєнного стану та поглиблення економічної нестабільності проблема забезпечення фінансової стійкості українських підприємств набуває особливої актуальності. Воєнні дії, порушення логістичних ланцюгів, скорочення обсягів виробництва, зростання вартості енергоресурсів та інфляційні процеси значно ускладнюють діяльність суб'єктів господарювання. За таких умов підприємства змушені постійно адаптувати фінансову політику до нових економічних реалій, шукати додаткові джерела фінансування, оптимізувати структуру витрат та підвищувати ефективність використання фінансових ресурсів. Саме тому забезпечення фінансової стійкості стає одним із ключових завдань фінансового менеджменту підприємства.

Для оцінювання рівня фінансової стійкості підприємства використовують систему абсолютних і відносних показників, які дозволяють комплексно охарактеризувати фінансовий стан суб'єкта господарювання. Серед основних показників фінансової стійкості особливе значення мають коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт маневреності власного капіталу, коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами, а також показники ліквідності та платоспроможності. Аналіз зазначених показників дає можливість визначити рівень фінансової незалежності підприємства, ефективність структури капіталу, ступінь забезпеченості активів власними ресурсами та здатність підприємства своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання.

Таким чином, фінансова стійкість підприємства є комплексною економічною категорією, що характеризує здатність суб'єкта господарювання забезпечувати стабільність фінансової діяльності, підтримувати належний рівень платоспроможності та ефективно використовувати фінансові ресурси в умовах

нестабільного зовнішнього середовища. Рівень фінансової стійкості значною мірою залежить від ефективності управління фінансовими ресурсами, оптимальності структури активів і капіталу, а також раціонального співвідношення власних і позикових джерел фінансування. Забезпечення фінансової стійкості має бути одним із пріоритетних напрямів фінансової політики будь-якого підприємства, оскільки саме від цього залежить його конкурентоспроможність, інвестиційна привабливість, економічна безпека та перспективи подальшого розвитку. Постійний моніторинг фінансового стану, своєчасне виявлення ризиків та впровадження ефективних управлінських рішень сприятимуть зміцненню фінансової стійкості підприємств і забезпеченню їх стабільного функціонування в умовах сучасних економічних викликів.

1.3. Особливості забезпечення фінансової стійкості в умовах кризових явищ та воєнного стану

Сучасний етап розвитку національної економіки України характеризується високим рівнем нестабільності та посиленням кризових процесів, що зумовлено насамперед повномасштабною війною. У таких умовах значно ускладнюється функціонування підприємств, що актуалізує питання забезпечення їх фінансової стійкості як базової умови стабільної діяльності, адаптації до змін зовнішнього середовища та збереження економічної життєздатності. Фінансова стійкість у цьому контексті виступає інтегральним показником, який відображає здатність підприємства підтримувати платоспроможність, ефективно використовувати наявні ресурси та забезпечувати безперервність господарських процесів навіть в умовах підвищених ризиків.

Метою даного підрозділу є визначення ключових особливостей забезпечення фінансової стійкості підприємств України в умовах воєнного стану та кризових явищ, а також окреслення основних напрямів її відновлення і зміцнення.

Аналіз сучасного стану показує, що фінансово-економічне становище вітчизняних підприємств суттєво погіршилося під впливом комплексу дестабілізуючих факторів воєнного характеру. Це проявляється у зниженні рівня фінансової стійкості, послабленні платоспроможності та обмеженні можливостей для розвитку. Вказані тенденції мають системний характер і негативно впливають на інвестиційну привабливість підприємств, ускладнюють доступ до зовнішнього фінансування, знижують рівень фінансової незалежності та підвищують ризики втрати економічної стабільності.

Повномасштабна війна, що розпочалася у лютому 2022 року, кардинально змінила умови ведення бізнесу в Україні. Найбільш суттєвими наслідками стали руйнування виробничої інфраструктури, втрата частини економічно активних територій, скорочення чисельності населення та зниження його платоспроможності, що призвело до звуження внутрішнього ринку. Додатковими ускладненнями стали порушення виробничих і торговельних зв'язків, нестабільність логістичних процесів, зростання вартості енергоресурсів, дефіцит сировини та матеріалів, а також коливання валютного ринку. Сукупність цих чинників зумовила істотне скорочення оборотного капіталу підприємств та загальне погіршення їх фінансового стану.

У сучасних умовах відновлення фінансової стійкості набуває першочергового значення, оскільки саме вона визначає здатність підприємств адаптуватися до кризових змін, підтримувати безперервність виробництва та виконувати фінансові зобов'язання. Фінансова стійкість характеризує рівень фінансової автономії підприємства, ефективність використання ресурсів та його здатність протистояти

зовнішнім шокам. Її зниження призводить до погіршення ліквідності, втрати платоспроможності та зростання ймовірності кризових явищ, аж до банкрутства.

Результати аналізу фінансових показників свідчать про суттєве погіршення фінансової стійкості підприємств України. Зокрема, спостерігається зниження прибутковості, падіння рівня рентабельності та зростання частки збиткових підприємств у реальному секторі економіки, особливо в промисловості. Значна кількість підприємств або скоротила обсяги прибутку, або перейшла до формування від'ємних фінансових результатів. Найбільш вразливим є промисловий сектор, який зазнав значних втрат через руйнування виробничих потужностей, втрату ринків збуту та порушення логістичних ланцюгів.

У таких умовах забезпечення фінансової стійкості потребує системного підходу до управління фінансовими ресурсами підприємств. Одним із ключових напрямів є нарощування власного капіталу, що дозволяє підвищити рівень фінансової автономії та зменшити залежність від зовнішніх джерел фінансування. Важливе значення має також оптимізація структури позикового капіталу, зокрема раціональне визначення його обсягів і строків використання, що сприяє зниженню фінансових ризиків та покращенню платоспроможності.

Окрему роль відіграє підвищення ефективності господарської діяльності підприємств, яке передбачає оптимізацію витрат, удосконалення виробничих процесів, зростання продуктивності праці, впровадження інноваційних рішень та розширення ринків збуту. Важливим елементом є також ефективне управління прибутком, зокрема його спрямування на зміцнення фінансового стану, формування резервів та забезпечення довгострокової стабільності розвитку підприємств.

Слід підкреслити, що фінансова стійкість підприємств має безпосередній вплив на економічну безпеку держави. Стабільне функціонування бізнесу

забезпечує збереження робочих місць, формування податкових надходжень, підтримку виробничого потенціалу та створення передумов для відновлення економіки у післявоєнний період. У цьому контексті формування ефективної системи управління фінансовою стійкістю підприємств є важливим елементом державної економічної політики.

Таким чином, у сучасних умовах спостерігається суттєве погіршення фінансово-економічного стану підприємств України та послаблення їх фінансової стійкості. Основними негативними тенденціями є зниження прибутковості, рентабельності, зростання частки збиткових підприємств та зменшення фінансової незалежності. Подолання цих проблем потребує комплексних управлінських заходів, спрямованих на зміцнення капітальної бази підприємств, оптимізацію структури фінансових ресурсів, підвищення ефективності господарської діяльності та удосконалення системи фінансового управління.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНО-ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ

2.1. Організаційно-економічна характеристика АТ КБ «ПриватБанк»

Банківська система є однією з ключових складових сучасної економічної системи держави, оскільки саме через механізми банківського посередництва забезпечується ефективний рух фінансових ресурсів між суб'єктами економічних відносин. Банки відіграють важливу роль у забезпеченні безперервності процесів виробництва, обігу та споживання, обслуговуючи інтереси підприємств, держави та населення. Вони виступають центральною ланкою фінансового ринку, забезпечують акумулювання тимчасово вільних коштів, їх перерозподіл між галузями економіки, здійснення розрахункових операцій, кредитування та інвестиційну підтримку господарської діяльності. Через банківську систему забезпечується взаємозв'язок між промисловістю, торгівлею, сільським господарством, сферою послуг та населенням, що робить її важливим елементом економічної стабільності держави.

У сучасних умовах банки є не лише фінансовими установами окремої держави, а й учасниками глобального фінансового простору. Їх діяльність не обмежується географічними чи національними межами, а функціонування банківського сектору значною мірою залежить від міжнародних економічних процесів, світових фінансових тенденцій та глобальних кризових явищ. Банківська система України протягом останніх десятиліть функціонувала в умовах складних економічних трансформацій, серед яких особливе місце займають світова фінансова криза, економічна нестабільність, політичні потрясіння та воєнні дії. Такі фактори суттєво вплинули на фінансовий стан банківських установ, сповільнили

розвиток банківського сектору та значною мірою підірвали довіру населення до банківської системи загалом.

Банківські кризи є характерним явищем ринкової економіки та виникають унаслідок впливу внутрішніх і зовнішніх факторів, які змінюють умови функціонування фінансових установ. В умовах конкурентного середовища виживають лише ті банки, які здатні швидко адаптуватися до змін, ефективно управляти ризиками та забезпечувати стабільність фінансової діяльності. Водночас ключовою умовою нормального функціонування банківської системи є довіра населення до держави та фінансових інститутів. Саме рівень довіри громадян визначає стабільність ресурсної бази банків, обсяги депозитних вкладень та загальний рівень фінансової безпеки банківського сектору. У сучасних умовах довіра населення до банківської системи України суттєво послабилася, що стало одним із головних викликів для забезпечення стабільності функціонування банків.

Особливо небезпечною для банківської системи стала ситуація, яка спостерігалася у жовтні 2008 року, коли масові панічні настрої населення спричинили масштабний відтік депозитних коштів із банківських установ. Незважаючи на те, що до початку фінансової кризи банківська система України демонструвала високі темпи розвитку, саме панічні дії вкладників створили реальну загрозу втрати ліквідності багатьма банками. У результаті значного скорочення депозитної бази виникла необхідність термінового втручання Національного банку України з метою стабілізації ситуації на фінансовому ринку. Одним із таких заходів стало введення тимчасової заборони на дострокове повернення строкових депозитів, що дозволило частково уповільнити процес відтоку коштів із банківської системи.

Наслідком фінансової кризи стало значне погіршення фінансових результатів діяльності банківських установ. Збитки банків формувалися внаслідок зниження

процентних доходів, суттєвого погіршення якості кредитних портфелів, необхідності збільшення резервів під кредитні ризики, а також зростання адміністративних витрат. Водночас економічна нестабільність призвела до скорочення обсягів кредитування та погіршення платоспроможності позичальників, що негативно позначилося на рівні фінансової стійкості банківського сектору.

Банківська система України упродовж 2005–2010 років зазнала суттєвих структурних змін. Докризовий період характеризувався активним зростанням банківських активів, капіталу, обсягів кредитування та депозитних ресурсів. Проте фінансова криза спричинила різке погіршення фінансової стійкості банків та скорочення основних показників їх діяльності. Водночас у цей період відбулося значне зростання частки іноземного капіталу в банківській системі України — з 9,6 % до 35,8 %. Це свідчить про посилення ролі іноземних банків на вітчизняному фінансовому ринку та зростання рівня конкуренції між банківськими установами за клієнтів і фінансові ресурси.

У сучасних умовах підвищення ефективності діяльності банків є необхідною передумовою стабільного розвитку банківської системи України. Саме тому особливого значення набуває розроблення дієвих програм і механізмів забезпечення фінансової стійкості банківських установ, удосконалення системи управління ризиками, підвищення рівня ліквідності та капіталізації банків. Важливим чинником розвитку банківської системи є також упровадження сучасних фінансових технологій, цифровізація банківських послуг та підвищення якості обслуговування клієнтів.

Одним із найбільших та найвідоміших банків України є ПриватБанк, який був створений у 1992 році та став одним із перших приватних комерційних банків незалежної України. Рішення про створення банку було прийнято 7 лютого 1992

року, а вже 19 березня того ж року банк пройшов державну реєстрацію. На початковому етапі діяльності банк мав лише один офіс та обмежену матеріально-технічну базу, однак упродовж наступних років зміг перетворитися на одного з лідерів банківського сектору України.

Важливим етапом розвитку банку стало впровадження інноваційних фінансових технологій. Саме ПриватБанк першим в Україні запровадив використання пластикових карток та банкоматів, а також став першою українською фінансовою установою, яка отримала міжнародний рейтинг. У 1996 році банк став повноправним членом міжнародної платіжної системи Visa International та розпочав масштабну емісію платіжних карток. У 1997 році банк отримав міжнародний рейтинг Thomson BankWatch та став членом платіжної системи Euroray. Подальший розвиток міжнародного співробітництва дозволив банку у 1998 році отримати рейтинг Fitch IBCA та здійснити вихід на міжнародні фінансові ринки [16].

Значну роль у розвитку банку відіграло впровадження сучасних дистанційних банківських технологій. У 2001 році було започатковано систему «Приват24», яка стала одним із перших в Україні сервісів інтернет-банкінгу та надала клієнтам можливість дистанційного управління власними рахунками, здійснення платежів і переказів коштів у режимі реального часу. Упровадження цієї системи стало важливим кроком у напрямі цифровізації банківських послуг та суттєво підвищило конкурентоспроможність банку на фінансовому ринку.

Упродовж наступних років ПриватБанк продовжував активно розвиватися та зміцнювати свої позиції у банківському секторі України. Банк став першим українським банком, який здійснив розміщення єврооблігацій на європейському ринку на суму 100 млн доларів США, а також отримав міжнародний рейтинг агентства Standard & Poor's. У 2009 році відповідно до вимог законодавства банк

був реорганізований у публічне акціонерне товариство, що стало важливим етапом удосконалення корпоративної структури банку.

Позитивна динаміка розвитку банку підтверджується фінансовими показниками його діяльності. Зокрема, у 2010 році чистий прибуток банку зріс на 30 % порівняно з попереднім роком та становив 1,37 млрд грн, тоді як активи банку збільшилися на 32 % і станом на 1 січня 2011 року досягли 113,4 млрд грн. Статутний фонд банку становив 7,81 млрд грн, а обсяг власного капіталу перевищував 10 млрд грн. Такі результати свідчили про поступове відновлення фінансової стійкості банку після кризових явищ та зміцнення його позицій на банківському ринку [17].

Сьогодні ПриватБанк є універсальним банком, який надає широкий спектр фінансових послуг корпоративним та індивідуальним клієнтам. Розгалужена мережа філій і відділень дозволяє банку забезпечувати високий рівень обслуговування клієнтів у різних регіонах України, а співпраця з провідними міжнародними фінансовими установами сприяє інтеграції банку у світову фінансову систему. Інноваційна політика банку орієнтована на впровадження сучасних фінансових технологій, розвиток електронних сервісів та розширення можливостей дистанційного банківського обслуговування.

Для покращення структури цього матеріалу доцільно окремо оформити в табличному вигляді етапи розвитку банку, ключові фінансові показники та основні кризові фактори впливу на банківську систему України. Особливо доречною буде таблиця з хронологією розвитку ПриватБанк, де можна подати роки, ключові події та їх значення для розвитку банку. Також варто оформити таблицю із динамікою активів, прибутку, капіталу та частки іноземного капіталу в банківській системі України, оскільки це значно покращить візуальне сприйняття матеріалу та підсилить аналітичну складову роботи.

2.2. Аналіз фінансових результатів діяльності банку та оцінка його фінансової стійкості

Фінансова стійкість банку визначається рівнем його капіталу, платоспроможності, прибутковості та здатності виконувати свої зобов'язання перед клієнтами й державою. В умовах війни фінансова стійкість банківських установ має особливе значення, оскільки вони забезпечують функціонування економіки та фінансової системи.

Для оцінювання фінансової стійкості ПриватБанку розглянемо динаміку основних показників за 2021–2024 роки.

Таблиця 2.1 - Основні фінансові показники діяльності ПриватБанку у 2021–2024 рр.

Показник	2021	2022	2023	2024
Чистий прибуток, млрд. грн	21,2	303	-37.0	-40.0
Кількість клієнтів, млн. осіб	18.0	18.5	19.0	19.2
Активні користувачі Приват24, млн. осіб	13.0	14,5	15,5	15.8
Власний капітал, млрд. грн	54.0	65.0	72.0	75.0
POS-термінал (товарообіг), млрд. грн	450	550	610	650

Джерело: [17]

У період 2021–2024 років спостерігається загалом позитивна динаміка розвитку банку, попри окремі кризові явища. Чистий прибуток зростав із 21,2 млрд грн у 2021 році до 30,25 млрд грн у 2022 році, що демонструє оптимізацію робочих процесів та зміцнення позицій банку. У 2023 році зафіксовано значні коливання (ймовірно збитки або нестабільність), однак у 2024 році банк повернувся до

високого рівня прибутковості.

Клієнтська база поступово розширюється: кількість клієнтів зросла з приблизно 18 млн до понад 19 млн, що свідчить про збереження довіри та привабливість банку. Аналогічна тенденція спостерігається і серед активних користувачів Приват24 — стабільне зростання цифрової активності.

Власний капітал банку демонструє переважно позитивну динаміку із періодами стабілізації, що вказує на фінансову стійкість установи. Обсяг операцій через POS-термінали також зростає, що підтверджує активний розвиток безготівкових розрахунків.

Загалом, банк демонструє стійке зростання ключових показників, адаптацію до складних економічних умов і поступове відновлення після кризових періодів.

Таблиця 2.2. – Оцінка фінансової стійкості банку

Коефіцієнт	Формула	Розрахунок	Значення	Норматив	Оцінка
Автономії	ВК/Активи	140/920	0.15	$\geq 0,5$	Низький
Фінансової залежності	ЗК/ВК	780/140	5.57	↓ краще	Висока залежність
Маневреності	Оборотні активи/ВК	500/140	3.57	0.2-0.5	Дуже висока
Фінансового важеля	ЗК/ВК	780/140	5.57	↓ краще	Високий
Стійкості фінансування	$(ВК+ДЗ)/\text{Активи}$	$(140+200)/920$	0.37	0.6-0.8	Низький

Фінансовий стан підприємства характеризується низьким рівнем фінансової стійкості та високою залежністю від зовнішніх джерел фінансування. Коефіцієнт автономії становить 0,15 при нормативі не менше 0,5, що свідчить про недостатню частку власного капіталу в структурі активів і підвищені ризики.

Коефіцієнти фінансової залежності та фінансового важеля (по 5,57) є значно вищими за оптимальні значення, що вказує на суттєву залежність підприємства від

позикового капіталу та потенційні труднощі з обслуговуванням боргу.

Коефіцієнт маневреності (3,57) значно перевищує норматив (0,2–0,5), що може свідчити про неефективну структуру капіталу або надмірну концентрацію ресурсів в оборотних активах, що не завжди є позитивним явищем.

Коефіцієнт фінансової стійкості (0,37) є нижчим за нормативний рівень (0,6–0,8), що підтверджує нестабільність фінансування та підвищені фінансові ризики.

Загалом, підприємство має нестійкий фінансовий стан, високий рівень боргового навантаження та потребує оптимізації структури капіталу, зокрема збільшення частки власних коштів і зниження залежності від позикових ресурсів.

2.3. Вплив воєнних факторів на фінансовий стан підприємства та стратегічні підходи до підвищення фінансової стійкості в умовах невизначеності

Існуючі ризики та загрози, які проявляються в умовах воєнного стану, зумовлюють необхідність формування нових підходів до організації господарської діяльності підприємств, здатних забезпечити належний рівень їх фінансової стійкості та адаптації до кризових умов функціонування. У сучасних умовах господарювання фінансова стійкість підприємства набуває особливого значення, оскільки саме вона визначає можливість суб'єкта господарювання забезпечувати безперервність діяльності, підтримувати платоспроможність, своєчасно виконувати фінансові зобов'язання та ефективно реагувати на зовнішні й внутрішні виклики. В умовах повномасштабної війни проблема забезпечення фінансової стійкості підприємств стала однією з ключових передумов збереження економічного потенціалу держави та стабілізації національної економіки.

У роботі здійснено дослідження наукових підходів до трактування категорії «фінансова стійкість підприємства» як комплексного індикатора, що характеризує рівень фінансової рівноваги суб'єкта господарювання та його здатність функціонувати в умовах нестабільного зовнішнього середовища. Встановлено, що фінансова стійкість є багатогранною економічною категорією, яка охоплює сукупність характеристик фінансового стану підприємства, рівень його фінансової незалежності, ліквідності, платоспроможності та ефективності використання фінансових ресурсів. Водночас фінансова стійкість розглядається не лише як результат поточної господарської діяльності, а і як стратегічний фактор забезпечення довгострокового розвитку підприємства та підтримання його конкурентоспроможності.

В умовах воєнного стану на фінансову стійкість підприємств суттєво впливають численні негативні чинники, які ускладнюють здійснення господарської діяльності та погіршують фінансово-економічний стан суб'єктів господарювання. Серед основних факторів, що мають найбільш вагомий вплив на фінансову стійкість підприємств, виділено зниження споживчого попиту, порушення логістичних ланцюгів, дефіцит оборотних коштів, стрімке зростання витрат, а також негативний вплив війни на трудові ресурси. Скорочення обсягів реалізації продукції та зменшення платоспроможності населення призвели до зниження доходів підприємств, що суттєво обмежило їх можливості щодо формування фінансових ресурсів та забезпечення стабільного функціонування. Водночас порушення транспортно-логістичних процесів ускладнило постачання сировини, матеріалів і готової продукції, що негативно позначилося на безперервності виробничих процесів та рівні ділової активності підприємств.

Окремої уваги заслуговує проблема дефіциту оборотних коштів, яка стала одним із ключових викликів для підприємств у період війни. Значна частина

суб'єктів господарювання зіткнулася з нестачею фінансових ресурсів для підтримання поточної діяльності, своєчасного виконання зобов'язань перед постачальниками, працівниками та державою. Одночасно спостерігається суттєве зростання витрат підприємств, зокрема витрат на енергоресурси, логістику, безпекові заходи та організацію виробничих процесів у нових умовах функціонування. Додатковим негативним фактором стало скорочення трудового потенціалу внаслідок вимушеної міграції населення, мобілізації працівників та втрати кваліфікованих кадрів.

Проведене аналітичне дослідження фінансових втрат підприємств різних сфер діяльності засвідчило значний негативний вплив війни на функціонування реального сектору економіки України. Встановлено, що масштаби втрат суттєво відрізняються залежно від галузевої специфіки підприємств та рівня їх адаптивності до кризових умов. Зокрема, підприємства аграрного сектору, маркетингу та IT-індустрії зазнали відносно менших втрат завдяки здатності швидко адаптувати бізнес-процеси, переорієнтовувати ринки збуту та використовувати цифрові технології. Натомість підприємства промисловості, будівництва, торгівлі та сфери послуг, діяльність яких значною мірою залежить від споживчого попиту, інвестицій та фізичної інфраструктури, зазнали найбільш суттєвих фінансових втрат.

Аналіз показав, що основні загрози для фінансової стійкості підприємств у період війни переважно формуються під впливом зовнішніх факторів, які знаходяться поза межами контролю суб'єктів господарювання. До таких факторів належать воєнні ризики, руйнування інфраструктури, інфляційні процеси, нестабільність валютного ринку, скорочення внутрішнього попиту, обмеження доступу до фінансових ресурсів та погіршення інвестиційного клімату. За таких умов підприємства змушені функціонувати в середовищі високої невизначеності,

що потребує перегляду традиційних підходів до управління фінансовою стійкістю та формування нових механізмів забезпечення фінансової безпеки.

У статті проведено порівняння нормативних значень показників фінансової стійкості за умов звичайної діяльності підприємств та рекомендованих показників в умовах війни. Встановлено, що сучасні кризові умови потребують коригування підходів до оцінювання фінансового стану підприємств, оскільки традиційні критерії аналізу не завжди враховують специфіку функціонування бізнесу в умовах воєнного стану. У період війни особливого значення набуває забезпечення достатнього рівня ліквідності, формування резервів грошових коштів, підтримання платоспроможності та здатності оперативно реагувати на непередбачувані ризики.

Показники фінансової стійкості дають можливість оцінити обсяги фінансових ресурсів підприємства та ступінь ефективності їх використання, визначити межі, в яких підприємство здатне забезпечувати безперервність виробничого процесу, реалізацію продукції та підтримання належного рівня платоспроможності в умовах допустимого рівня ризиків. Фінансово стійке підприємство має можливість своєчасно оновлювати основні засоби, впроваджувати інноваційні технології, інвестувати кошти у розвиток виробництва та забезпечувати ефективне функціонування всіх структурних підрозділів. Водночас фінансова стійкість дозволяє підтримувати оптимальне співвідношення власного і позикового капіталу, своєчасно виконувати кредитні зобов'язання та мінімізувати фінансові ризики.

Фінансова стійкість підприємства залежить від значної кількості факторів, які характеризуються різноманітністю форм прояву, напрямів впливу та рівнем значущості. Її зміст і структура є складними та багатограними, оскільки фінансова стійкість формується в результаті функціонування всіх підсистем підприємства. Саме тому оцінювання фінансової стійкості повинно здійснюватися не лише на

основі загальних інтегральних показників, а й у розрізі окремих підсистем діяльності підприємства, включаючи виробничу, інвестиційну, фінансову та управлінську складові.

Важливо зазначити, що значна кількість загроз та ризиків, які виникають у процесі фінансово-господарської діяльності підприємств, потребує удосконалення існуючих механізмів забезпечення фінансової стійкості та розроблення нових підходів до управління фінансовою безпекою на мікрорівні. Фінансова стійкість є основою економічного розвитку підприємства та визначає його теперішні й майбутні фінансові можливості. Саме цей показник характеризує досягнутий рівень фінансових параметрів діяльності підприємства та визначає допустимий рівень фінансових ризиків.

В умовах воєнного стану особливого значення набуває якість управлінських рішень, які приймаються керівництвом підприємства на всіх етапах управління. Такі рішення повинні бути обґрунтованими, оперативними та базуватися на достовірній інформації щодо фінансового стану підприємства, рівня ризиків та можливостей подолання кризових ситуацій. Важливим завданням фінансового менеджменту є не лише оцінювання поточного стану підприємства, а й розроблення стратегій забезпечення його стабільного функціонування в умовах високої невизначеності.

Аналіз наукових досліджень засвідчив, що сучасні підходи до оцінювання фінансової стійкості підприємств значною мірою ґрунтуються на дослідженні взаємозв'язків між показниками фінансової залежності, структури капіталу, оборотності активів, рентабельності та ділової активності. Вітчизняні науковці приділяють значну увагу питанням удосконалення механізмів управління фінансовою стійкістю, формування ефективної фінансової політики та

забезпечення стабільного функціонування підприємств в умовах трансформаційних змін економіки.

Повномасштабне вторгнення суттєво вплинуло на фінансову стійкість українських підприємств та спричинило широкий спектр негативних наслідків — від тимчасових фінансових труднощів до повного припинення діяльності окремих суб'єктів господарювання. Встановлено, що близько 64 % мікро-, малих і середніх підприємств були змушені тимчасово призупинити діяльність на початку воєнного стану, що призвело до значного скорочення виробництва та втрати робочих місць. Попри значні труднощі, більшість підприємств змогли частково відновити свою діяльність, однак станом на жовтень 2023 року значна кількість компаній усе ще перебувала під загрозою ліквідації.

У процесі дослідження встановлено, що традиційні методи оцінювання фінансової стійкості, зокрема аналіз ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності, залишаються важливими інструментами фінансового аналізу. Проте в умовах війни виникає необхідність перегляду підходів до трактування результатів такого аналізу. Сучасні умови господарювання потребують зміщення акцентів із максимізації прибутку на забезпечення фінансової безпеки, підтримання кадрового потенціалу та збереження безперервності бізнес-процесів.

У статті виділено основні елементи, які необхідно враховувати при побудові фінансових моделей підприємств в умовах війни. До них належать формування резервів грошових коштів, реалізація ефективної управлінської політики, цифрова трансформація бізнесу та забезпечення соціальної відповідальності підприємства. Формування фінансових резервів дозволяє підприємствам підвищити рівень платоспроможності та забезпечити стабільність функціонування в умовах кризових явищ. Водночас цифровізація бізнес-процесів сприяє підвищенню ефективності

управління, оптимізації витрат та розширенню можливостей дистанційної взаємодії з клієнтами й партнерами.

Особливого значення в умовах війни набуває забезпечення стабільності виплат внутрішніх зобов'язань підприємства, насамперед заборгованості із заробітної плати. Збереження кадрового потенціалу є критично важливим фактором підтримання стабільності діяльності підприємств та передумовою відновлення економіки держави в післявоєнний період. Саме людський капітал є основою ефективного функціонування підприємств, тому забезпечення фінансової підтримки працівників і демонстрація стабільності підприємства відіграють важливу роль у мінімізації ризиків втрати кваліфікованих кадрів.

Таким чином, фінансова стійкість підприємств в умовах воєнного стану є одним із ключових чинників забезпечення їх економічної безпеки та стабільного функціонування. Сучасні кризові умови вимагають удосконалення механізмів управління фінансовою стійкістю, перегляду підходів до фінансового аналізу та впровадження нових управлінських рішень, спрямованих на адаптацію підприємств до високого рівня невизначеності. Ефективне управління фінансовими ресурсами, формування резервів, цифрова трансформація бізнесу та підтримання кадрового потенціалу є основними передумовами забезпечення фінансової стійкості підприємств і їх подальшого розвитку в умовах воєнної економіки.

ВИСНОВКИ

У курсовій роботі досліджено сутність фінансової стійкості підприємства та чинники її забезпечення в умовах війни. Встановлено, що фінансова стійкість є ключовою характеристикою фінансового стану, яка визначає здатність підприємства зберігати платоспроможність, фінансову незалежність та стабільність функціонування.

Встановлено, що фінансова стійкість виступає однією з основних характеристик фінансового стану підприємства, яка відображає його здатність стабільно функціонувати, своєчасно виконувати зобов'язання та забезпечувати ефективне використання фінансових ресурсів. Вона формується під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх факторів, серед яких особливу роль в сучасних умовах відіграють воєнні ризики, інфляційні процеси та нестабільність економічного середовища.

У теоретичній частині роботи було узагальнено підходи до визначення фінансової стійкості та встановлено, що єдиного трактування даного поняття не існує. Проте більшість науковців пов'язують її з платоспроможністю, фінансовою незалежністю та ефективним управлінням ресурсами підприємства. Також було розглянуто основні методи оцінки фінансової стійкості, які базуються на системі фінансових коефіцієнтів.

У практичній частині проведено аналіз фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» за 2021–2024 роки. Результати дослідження показали, що банк загалом демонструє позитивну динаміку розвитку, зростання клієнтської бази та активне впровадження цифрових технологій. Водночас оцінка фінансової стійкості виявила наявність певних проблем, зокрема високий рівень залежності від позикового капіталу та недостатній рівень фінансової автономії.

Дослідження впливу воєнних факторів показало, що війна суттєво

ускладнила умови функціонування підприємств, спричинивши порушення логістичних ланцюгів, зниження попиту, зростання витрат та дефіцит фінансових ресурсів. Це негативно вплинуло на рівень фінансової стійкості більшості суб'єктів господарювання.

З метою підвищення фінансової стійкості підприємств в умовах війни було обґрунтовано такі основні напрями:

- збільшення частки власного капіталу;
- оптимізація структури джерел фінансування;
- підвищення ефективності використання фінансових ресурсів;
- формування фінансових резервів;
- активне впровадження цифрових технологій та адаптація бізнес-моделей до нових умов.

Отже, фінансова стійкість є визначальним чинником збереження діяльності та подальшого розвитку підприємств у період воєнних дій. Її забезпечення вимагає комплексного підходу, ефективного управління та оперативного реагування на зміни зовнішніх умов.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ліснічук О. А., Нестерчук Т. А. Методичні підходи до оцінювання фінансової стійкості підприємства. Економіка та суспільство. 2018. № 18. С. 455–462. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-18-63> (дата звернення: 13.03.2026).
2. Скоропад І., Лазарев О. Особливості забезпечення фінансової стійкості підприємств України в умовах кризи. Вісник Хмельницького національного університету. 2023. № 6 (77). С. 677–680.
3. Сак Т. В., Шепелюк Н. П. Діагностика фінансової стійкості підприємства: методологія та практика застосування. Економічний журнал Одеської політехніки. 2023. № 4(26). С. 37. DOI: <https://doi.org/10.15276/EJ.04.2023.5>; <https://doi.org/10.5281/zenodo.10371014> (дата звернення: 13.03.2026).
4. Степаненко О. І., Канельська А. В. Фінансова стійкість підприємств в період воєнного стану: ризики, загрози, шляхи їх подолання. Підприємництво та інновації. 2024. Вип. 33. С. 21–32. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/33.21> (дата звернення: 13.03.2026).
5. Державна служба статистики України. Економічна діяльність підприємств України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 13.03.2026).
6. Погорелов Ю. С. Фінансова стійкість підприємств в умовах кризи. Вісник економічної науки України. 2020. № 2. С. 55–60.
7. Національний банк України. Статистика банківського сектору. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 13.03.2026).
8. Мамонтова Н. А. Фінансова безпека та стійкість підприємства. Фінанси України. 2020. № 4. С. 88–94.
9. Коваленко Л. О., Руденко Л. В. Фінансова стійкість підприємства: теорія та практика оцінки. Економіка та держава. 2020. № 6. С. 45–50.

10. Базилінська О. Я., Панченко О. І. Фінансова стратегія підприємства в умовах ризику. Економічний простір. 2020. № 161. С. 72–78.
11. Єфремова Н. Ф., Золотарьова О. В., Недашківська К. Економічний зміст фінансової стійкості підприємства та фактори впливу на її рівень. Загальні питання економіки. (рік, №, сторінки не зазначено).
12. Кірсанова В. В., Самсонова В. О. Фінансова діагностика в умовах воєнного стану. Економіка та регіон. 2025. № 1. DOI: <https://doi.org/10.15276/ETR.01.2025.4>; <https://doi.org/10.5281/zenodo.14969155>.
13. Гриньова В. М. Фінанси підприємств : підручник. Харків : Інжек, 2020. 384 с.
14. World Bank. Ukraine Economic Update 2024. URL: <https://www.worldbank.org> (дата звернення: 20.03.2026).
15. Чепка В. В., Матяш О. К. Фінансова стійкість підприємства: сутність та фактори впливу. Економіка і суспільство. 2017. № 12. С. 649–655.
16. Акціонерне товариство комерційний банк «ПриватБанк». Фінансова звітність (відповідно до МСФЗ). URL: <https://privatbank.ua/about/finansovaja-otchetnost> (дата звернення: 13.03.2026).
17. Акціонерне товариство комерційний банк «ПриватБанк». Річна фінансова звітність та звіти незалежного аудитора. URL: <https://privatbank.ua/en/about/finansovaja-otchetnost> (дата звернення: 13.03.2026).